

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2016-08-10
Besvaras senast
2016-09-08

Till utrikesminister Margot Wallström (S)

2015/16:753 Nordstream 2

Det ryska gasbolaget Gazprom vill bygga ytterligare en gasledning, benämnd Nordstream 2, i Östersjön och vill därför ha tillgång till Slite hamn. Men i ett allt tuffare säkerhetspolitiskt läge i Östersjön, och då Sverige har en målsättning att minska användandet av fossila bränslen, bör Sverige agera och säga nej.

Idag användas bara hälften av Gazproms rörledningar till Europa och detta gäller även Nordstream 1. Vad är då skälet till att man vill bygga mer när det finns en stor överkapacitet? Skälet är med all sannolikhet att ryska och tyska intressenter vill monopolisera Rysslands gastransport till EU och eliminera all transit genom Ukraina.

Allt tyder på att Nordstream 2 är en viktig pusselbit i Kremles långsiktiga geostrategiska planer. Om bygget av Nordstream 2 genomförs får det direkta och indirekta säkerhetspolitiska konsekvenser för Sverige. Vi vet att Gazprom kontrolleras av den ryska staten som använder bolaget som ett verktyg i inrikes- och utrikespolitiken.

De länder i Europa som motsätter sig Nordstream 2 hävdar, med all rätt, att projektet bryter mot EU:s energiunions intentioner samt att det är dubbelmoral att tillåta nya gasledningar samtidigt som EU riktar ekonomiska sanktioner mot Ryssland. Om projektet blir av skulle Ukraina dessutom berövas transitavgifter.

Det vore klart olämpligt om Europa gör sig än mer beroende av rysk gas. Det ger Ryssland ett vapen att bedriva utpressning mot Europa. ”Bort med sanktioner – annars stänger vi av gaskranen.” Det ska inte Sverige bidra till – vi är trots allt medlemmar av EU. Det innebär att vi måste se på säkerhet i två perspektiv: det Europeiska och det nationella perspektivet.

Låt mig citera Anke Schmidt-Felzmann, forskare på Utrikespolitiska institutet, och en av Sveriges främsta experter på EU-Ryssland-relationer:

”De senaste åren har den ryska statsledningen systematiskt begått folkrättsbrott, där militära medel främst riktats mot Ukrainas territoriala integritet och suveränitet. I och med annekteringen av Krim tog Ryssland även Ukrainas råvarutillgångar i Svarta havet i beslag. Gazprom medverkar redan i den olagliga utvinningen.

Nordstream 2 skapar även säkerhetspolitiska problem för Sverige. Det är sannolikt att konsortiet även i fortsättningen kommer att använda lagringsplatser och röranläggningar på Gotland. Redan med Nordstream 1 stod det klart att Försvarmakten fick anpassa sin verksamhet efter byggprojektets behov och geografiska läge. Det svenska försvarets förmåga att värna Sveriges territorium påverkas negativt under byggtiden.

Det gäller både landets territorialvatten och på land i fall Slite och Verkö återigen används som bas för Nordstream. Säkerhetszonen runt rörlägningsfartygen medför inskränkningar längs hela Östersjön. Sannolikt kommer den ryska flottan att förstärka sin närvaro i området.”

Det är uppenbart att svenska försvarets förmåga att värna Sveriges territorium påverkas negativt under byggtiden. Slite hamn skulle kunna användas som en möjlig plattform för hybridkrigföring.

Sverige bör inte blunda för att Nordstream 2 tjänar Kremles illavarslande stormaktsplaner medan Sverige påverkas negativt.

1. Kommer utrikesministern agera för att regeringen stoppar Nordstream 2?
2. Hur ställer sig utrikesministern till att låta ryska Gazprom få tillgång till Slite hamn?

.....
Mikael Oscarsson (KD)

Överlämnas enligt uppdrag

Annalena Hanell